

Freyr and Gerðr

This is an excerpt from *Gylfaginning*, part of *Snorra Edda*. It is presented first in the short version preserved in Uppsala, University Library, DG 11 4to, and then from the longer version preserved in Reykjavík, Stofnun Árna Magnússonar, GKS 2367 4to, both from around 1300×1325. For a discussion of the relationship between these, see for example Heimir Pálsson, 'Tertium vero datur: A study of the text of DG 11 4to', working paper available at <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-126249>.

Words not glossed will be found on [Alaric's Magic Sheet](#). Numbers after verbs refer to the numbering in Michael Barnes, *A New Introduction to Old Norse. Part I. Grammar*, 3rd edn (London: Viking Society for Northern Research, 2007). There is an alphabetical glossary of the R-text at the end.

The U-text

Normalised Old Icelandic spelling

Gymir hét maðr en kona hans Aurboða; hann var
bergrisa ættar. Dóttir þeira var Gerðr, allra
kvenna vænst. Þat var einn dag at Freyr gekk í
Hliðskjálf ok sá um heim allan, ok er hann leit í
norðrætt, þá sá hann á einum bæ mikit hús, ok
þar gekk kona út, ok lýsti af hári hennar bæði lopt
ok lög, ok svá hefndi honum þat mikillæti er hann
settisk í þat it helga sæti at hann gekk brott fullr
af harmi. Ok ekki svaf hann, er hann kom heim ok
þeir Skírnir hittusk. Þá fór Skírnir at hitta Gerði ok
kom saman ástum þeira.

Hann fékk Skírni í hendr sverð sitt, en hann hafði

Gymir m. personal name; *heita* VII 'be called';
maðr m. 'person'; *en* 'and, but'; *kona* 'woman,
wife'; Aurboða f. personal name; *berg-rísi* n.
'mountain-giant'; *ætt* f. 'dynasty'; *dóttir* f.
'daughter'; Gerðr f. personal name; *allr* 'all';
kvenna genitive plural of *kona*; *vænn*
'beautiful'; *þat var* 'there was' (lit. 'it was');
einn 'one'; *dagr* m. 'day'; Freyr m. personal
name; *ganga* VII 'go, walk'; *í* in(to); *Hlið-skjálf*
Óðinn's seat; *ok* 'and, also'; *sjá* V 'see'; *um*
'throughout'; *heimr* m. 'world; home'; *líta* I
'look'; *norðr-ætt* 'northward direction'; *þá*
'then'; *á* 'on(to)'; *bær* m. 'farm'; *mikill* 'great,
big'; *hús* n. 'house'; *gekk* 3rd past singular of
ganga; *út* 'out'; *lýsa* 3 'shine'; *af* 'from, off'; *hár*
n. 'hair'; *bæðir* 'both'; *lopt* n. 'sky'; *lög* m.
'sea'; *svá* 'so, thus'; *hefna* 3 'avenge, pay
someone back'; *mikil-læti* n. 'arrogance'; *er* the
hardest word in Old Norse—'who/which; when;
is' (here 'when'); *setja* 1 'set, place'; *heilagr*
'holy'; *sæti* n. 'seat'; *at* '(so) that'; *brott* 'away';
fullr 'full'; *harmr* m. 'sorrow'; *ekki* 'not'; *sofa* V
'sleep'; Skírnir m. personal name; *hitta* 3
'meet'; *þá* 'then'; *fara* VI 'go, travel'; *at hitta*
'to meet'; *koma saman* 'arrange' [*saman*
'together']; *ást* f. 'love'.

Modern Icelandic spelling

Gymir hét maður en kona hans Aurboða; hann var
bergrisa ættar. Dóttir þeirra var Gerður, allra
kvenna vænst. Það var einn dag að Freyr gekk í
Hliðskjálf og sá um heim allan, og er hann leit í
norðurætt, þá sá hann á einum bæ mikil hús, og
þar gekk kona út, og lýsti af hári hennar bæði loft
og lög, og svo hefndi honum það mikillæti er hann
settist í það hið helga sæti að hann gekk brott fullur
af harmi. Og ekki svaf hann, er hann kom heim og
þeir Skírnir hittust. Þá fór Skírnir að hitta Gerði og
kom saman ástum þeirra.

Hann fékk Skírni í hendur sverð sitt, en hann hafði

þá ekki sverð er þeir Beli hittusk, en drepa mátti hann Bela með hnefa sínum. En verra er honum þat, þá er hann missir sverðsins er Muspellsmegir herja ok hann bersk við þá.

fá VII 'fetch, get'; *sverð* n. 'sword'; *hǫnd* f. 'hand'; *sinn* 'his own' (i.e. Freyr must give his own sword, not Skírnir's); *hafa* 3 'have'; Beli m. a giant; *drepa* V 'kill'; *mega* irregular 'be able to, can'; *hnefi* m. 'fist'; *verr* 'worse';

missa 3 'be without' (+genitive); Muspellsmegir 'the kin of Muspell'; *herja* 1 'make war'; *berjask* 1 'fight' (from *berja* 1 'strike').

þá ekki sverð er þeir Beli hittust, en drepa mátti hann Bela með hnefa sínum. En verra er honum það, þá er hann missir sverðsins er Muspellsmegir herja og hann berst við þá.

The R-text

Ed. by Anthony Faulkes, *Snorri Sturluson: 'Edda'; 'Prologue' and 'Gylfaginning'* (London: Viking Society for Northern Research, University College London, 1988). A recording of this passage by Zoe Másdóttir is available at <http://web.uvic.ca/~becktrus/readings.php>.

Normalised Old Icelandic spelling

37. Gymir hét maðr, en kona hans Aurboða. Hon var bergrisa ættar. Dóttir þeira er Gerðr er allra kvenna er fegrst. Þat var einn dag er Freyr hafði gengit í Hliðskjálf ok sá of heima alla, en er hann leit í norðrætt þá sá hann á einum bæ mikit hús ok fagrt, ok til þess húss gekk kona, ok er hon tók upp hǫndum ok lauk hurð fyrir sér þá lýsti af hǫndum hennar bæði í lopt ok á lög, ok allir heimar birtusk af henni. Ok svá hefndi honum þat mikla mikillæti er hann hafði sezkt í þat helga

Gymir m. personal name; *heita* VII 'be called'; *maðr* m. 'person'; *en* 'and, but'; *kona* 'woman, wife'; Aurboða f. personal name; *berg-risi* n. 'mountain-giant'; *ætt* f. 'dynasty'; *dóttir* f. 'daughter'; *er* the hardest word in Old Norse —'who/which; when; is'; Gerðr f. personal name; *allr* 'all'; *kvenna* genitive plural of *kona*; *fagr* 'beautiful'; *þat var* 'there was' (lit. 'it was'); *einn* 'one'; *dagr* m. 'day'; Freyr m. personal name; *hafa* 3 'have'; *ganga* VII 'go, walk'; *í* in(to); *Hlið-skjálf* Óðinn's seat; *ok* 'and, also'; *sjá* V 'see'; *of* 'from, over'; *heimr* m. 'world; home'; *líta* I 'look'; *norðr-ætt* 'northward direction'; *þá* 'then'; *á* 'on(to)'; *bær* m. 'farm'; *mikill* 'great, big'; *hús* n. 'house'; *til* 'to' (takes the genitive); *gekk* 3rd past singular of *ganga*; *taka* VI 'take'; *upp* 'up'; *hǫnd* f. 'hand'; *lauk hurð fyrir sér* 'opened the door for herself' [*ljúka* II 'open, close'; *hurð* f. 'door'; *fyrir* 'for, before'; *sér* dative of *sik* 'him/herself']; *lýsa* 3 'shine'; *af* 'from, off'; *bæðir* 'both'; *lopt* n. 'sky'; *lǫgr* m. 'sea'; *birtusk* 3 'grow bright' (from *birta* 3 'make bright'); *svá* 'so, thus'; *hefna* 3 'avenge, pay someone back'; *mikil-læti* n. 'arrogance'; *setja* 1 'set, place';

Modern Icelandic spelling

37. Gymir hét maður, en kona hans Aurboða. Hún var bergrisa ættar. Dóttir þeirra er Gerður er allra kvenna er fegrst. Það var einn dag er Freyr hafði gengið í Hliðskjálf og sá um heima alla, en er hann leit í norðurætt þá sá hann á einum bæ mikið hús og fagrt, og til þess húss gekk kona, og er hún tók upp höndum og lauk hurð fyrir sér þá lýsti af höndum hennar bæði í loft og á lög, og allir heimar birtust af henni. Og svo hefndi honum það mikla mikillæti er hann hafði sést í það helga

sæti at hann gekk í braut fullr af harmi. Ok er hann kom heim, mælti hann ekki, hvárki svaf hann né drakk; engi þorði ok krefja hann orða. Þá lét Njörður kalla til sín Skírni, skósvein Freys, ok bað hann ganga til Freys ok beiða hann orða ok spyrja hverjum hann væri svá reiðr at hann mælir ekki við menn. En Skírni kvazk ganga mundu ok eigi fúss, ok kvað illra svara vera ván af honum. En er hann kom til Freys þá spurði hann hví Freyr var svá hnipinn ok mælti ekki við menn. Þá svarar Freyr ok sagði at hann hafði sét konu fagra ok fyrir hennar sakar var hann svá harmsfullr at eigi mundi hann lengi lifa ef hann skyldi eigi ná henni.

‘Ok nú skaltu fara ok biðja hennar mér til handa ok hafa hana heim hingat, hvárt er faðir hennar vill eða eigi, ok skal ek þat vel launa þér.’

Þá svarar Skírni, sagði svá at hann skal fara sendiferð en Freyr skal fá honum sverð sitt. Þat

heilagr ‘holy’; *sæti* n. ‘seat’; *at* ‘(so) that’; *í braut* ‘away’; *fullr* ‘full’; *harmr* m. ‘sorrow’;

koma IV ‘come’; *mæla* 3 ‘say, speak’; *ekki* ‘not’; *hvárki* ‘neither’; *sofa* V ‘sleep’; *drekkja* 3 ‘drink’; *engi* ‘no-one’; *þora* 3 ‘dare’; *ok* here ‘also, moreover’; *krefja* 1 ‘demand’; *orð* n. ‘word’; *láta* VII ‘let, allow, command’; Njörður m. personal name; *kalla* 2 ‘call’; *sín* (genitive after *til*) ‘himself’; Skírni m. personal name; *skósveinn* m. ‘chamberlain’; *biðja* V ‘ask, request’; *beiða* 3 ‘ask, enquire’; *spyrja* 1 ‘find out, ask’; *hverr* ‘who’; *reiðr* ‘angry’; *kvazk ganga mundu ok eigi fúss* ‘said that he would go, though not willing’ (lit. ‘said himself to would to go, and not willing’) [*kveða* V ‘say’; *mundu* irregular ‘would’; *fúss* ‘willing, eager’]; *illr* ‘bad’; *svar* n. ‘reply’; *ván* f. ‘expectation’; *hví* ‘why’;

hnipinn ‘downcast’; *við* ‘at, to’;

svara 2 ‘answer, reply’; *segja* 3 ‘say’; *sét* past participle of *sjá*;

sök f. ‘sake, cause’; *harmsfullr* ‘full of sorrow’;

eigi ‘not’; *lengi* ‘for a long time’; *lifa* 2 ‘live’; *skyldi* 3rd sg. past subjunctive from irregular verb *skulu* ‘shall, must’; *ná* 2 ‘get’;

skaltu = *skalt þú* ‘you must’ (from *skulu*); *fara* VI ‘go, travel’; *biðja hennar ... til handa* ‘ask for her hand (in marriage)’; *hingat* ‘hither, to here’; *hvárt er* ‘whether’; *faðir* m. ‘father’; *vilja* 1 ‘want, desire’; *vel* ‘well’; *launa* 2 ‘reward’;

sendi-ferð f. ‘mission’; *fá* VII ‘fetch, get’; *sverð* n. ‘sword’; *sinn* ‘his own’ (i.e. Freyr must give his own sword, not Skírni’s);

sæti að hann gekk í braut fullur af harmi. Og er hann kom heim, mælti hann ekki, hvorki svaf hann né drakk; engi þorði og krefja hann orða. Þá lét Njörður kalla til sín Skírni, skósvein Freys, og bað hann ganga til Freys og beiða hann orða og spyrja hverjum hann væri svo reiður að hann mælir ekki við menn. En Skírni kvaðst ganga mundu og ekki fús, og kvað illra svara vera von af honum. En er hann kom til Freys þá spurði hann hví Freyr var svo hnipinn og mælti ekki við menn. Þá svarar Freyr og sagði að hann hafði séð konu fagra og fyrir hennar sakar var hann svo harmsfullur að ekki mundi hann lengi lifa ef hann skyldi ekki ná henni.

“Og nú skaltu fara og biðja hennar mér til handa og hafa hana heim hingað, hvort er faðir hennar vill eða ekki, og skal ég það vel launa þér.”

Þá svarar Skírni, sagði svo að hann skal fara sendiferð en Freyr skal fá honum sverð sitt. Það

var svá gott sverð at sjálft vásk. En Freyr lét eigi þat til skorta ok gaf honum sverðit. Þá fór Skírnir ok bað honum konunnar ok fekk heitit hennar, ok níu nóttum síðar skyldi hon þar koma er Barey heitir ok ganga þá at brullaupinu með Frey. En er Skírnir sagði Frey sitt eyrindi þá kvað hann þetta:

‘Lǫng er nótt,
lǫng er önnur,
hvé mega ek þreyja þrjár?
Oft mér mánaðr
minni þótti
en sjá half hýnótt.’

‘Þessi sök er til er Freyr var svá vápnlauss er hann barðisk við Belja ok drap hann með hjartar horni.’
Þá mælir Gangleri: ‘Undr mikit er þvílíkr höfðingi sem Freyr er vildi gefa sverð svá at hann

góðr ‘good’; *sjálfir* ‘self’; *vegask 2* ‘fight’; *lét eigi þat* ‘did not allow that (to be considered)’; *til skorta* ‘as an impediment’; *gefa V* ‘give’;

fekk from *fá*; *heit* n. ‘promise’;

níu ‘nine’; *nótt* f. ‘night’; *síðar* ‘later’; *þar* ‘there’;

brullaup n. ‘wedding’; *með* ‘with’;

eyrindi n. ‘errand’;

annarr ‘(an)other’;

hvé ‘how’; *mega* irregular 1st sg. from *mega* ‘be able, can’; *þreyja 1* ‘suffer love-longing’; *þrír* ‘three’;

oft ‘often’; *mánaðr* m. ‘month’;

minni ‘less’; *þykkja 1* ‘seem’ (impersonal verb);

halfir adjective ‘half’; *hý-nótt* f. ‘?night(s) leading up to wedding night’;

er til er ‘is why’; *vapn-lauss* ‘weaponless’;

berjask 1 ‘fight’ (from *berja 1* ‘strike’); *við* ‘against’; *Beli* m. a giant; *drepa V* ‘kill’; *hjarta* n. ‘stag’; *horn* n. ‘horn’;

undr m. ‘wonder’; *er þvílíkr höfðingi sem Freyr er* ‘when such a prince as Freyr is’ [*þvílíkr* ‘such’; *höfðingi* m. ‘chieftain’];

var svo gott sverð að sjálft vógst. En Freyr lét ekki það til skorta og gaf honum sverðið. Þá fór Skírnir og bað honum konunnar og fékk heitið hennar, og níu nóttum síðar skyldi hún þar koma er Barey heitir og ganga þá at brullaupinu með Frey. En er Skírnir sagði Frey sitt eyrindi þá kvað hann þetta:

‘Lǫng er nótt,
lǫng er önnur,
hvé mega ég þreyja þrjár?
Oft mér mánaður
minni þótti
en sjá half hýnótt.’

‘Þessi sök er til er Freyr var svo vápnlauss er hann barðist við Belja og drap hann með hjartar horni.’
Þá mælir Gangleri: ‘Undur mikið er þvílíkur höfðingi sem Freyr er vildi gefa sverð svo að hann

átti eigi annat jafngott! Geysi mikit mein var
honum þat þá er hann barðisk við þann er Beli
heitir. Þat veit trúa mín at þeirar gjafar mundi
hann þá iðrask.'

Þá svarar Hár: 'Lítit mark var þá at er þeir Beli
hittusk. Drepa mátti Freyr hann með hendi sinni.
Verða mun þat er Frey mun þykkja verr við koma
er hann missir sverðsins þá er Muspells synir fara
ok herja.'

átti past 3rd sg. from *eiga* irregular verb 'own';
eigi 'nothing'; *jafn-góðr* 'equally good'; *geysi*
'extremely'; *mein* n. 'deficiency, injury';
þat veit trúa mín at 'by my faith!' [*vita* irregular
verb 'know'; *trúa* f. belief]; *gjof* f. 'gift';

iðrask 2 'repent of' (+genitive);

lítill 'small'; *mark* n. 'importance, sign';

hittask 2 'meet one another' (from *hitta* 2
'meet, find');

verða mun þat er 'the time will come when';
verða III 'become'; *við koma verr* 'turn out
worse' [*verr* 'worse']; *missa* 3 'be without'
(+genitive); *sonr* m. 'son';

herja 1 'make war'.

átti ekki annað jafngott! Geysi mikið mein var
honum það þá er hann barðist við þann er Beli
heitir. Það veit trúa mín að þeirrar gjafar mundi hann
þá iðrast.'

Þá svarar Hár: 'Lítið mark var þá að er þeir Beli
hittust. Drepa mátti Freyr hann með hendi sinni.
Verða mun það er Frey mun þykkja ver við koma
er hann missir sverðsins þá er Muspells synir fara ok
herja.'

Alphabetical glossary

á 'on(to)
ætt f. 'dynasty'
af 'from, off'
allr 'all'
annarr '(an)other'
at '(so) that'
átti past 3rd sg. from *eiga* irregular verb 'own'
Aurboða f. personal name
bæðir 'both'
beiða 3 'ask, enquire'
Beli m. a giant
berg-risi n. 'mountain-giant'
berjask 1 'fight' (from *berja* 1 'strike')
biðja hennar ... til handa 'ask for her hand (in marriage)'
biðja V 'ask, request'
birtask 3 'grow bright'
bær m. 'farm'
brullaup n. 'wedding'
dagr m. 'day'
dóttir f. 'daughter'
drekkja 3 'drink'

drepa V 'kill'
eigi 'not'
einn 'one'
ekki 'not'
en 'and, but'
engi 'no-one'
er the hardest word in Old Norse—'who/which; when; is'
eyrindi n. 'errand'
fá VII 'fetch, get'
faðir m. 'father'
fagr 'beautiful'
fara VI 'go, travel'
fekk from *fá*
Freyr m. personal name
fullr 'full'
fúss 'willing, eager'
fyrir 'for, before'
ganga VII 'go, walk'
gefa V 'give'
gekk 3rd past singular of *ganga*
Gerðr f. personal name

geysi 'extremely'
gjof f. 'gift'
góðr 'good'
Gymir m. personal name
hafa 3 'have'
half m. 'half'
harmr m. 'sorrow'
harmsfullr 'full of sorrow'
hefna 3 'avenge, pay someone back'
heilagr 'holy'
heimr m. 'world; home'
heit n. 'promise'
heita VII 'be called'
herja 1 'make war'.
hingat 'hither, to here'
hitta 2 'meet, find'
hjarta n. 'stag'
Hlið-sjúkálfr Óðinn's seat
hnjipinn 'downcast'
høfðingi m. 'chieftain'
hönd f. 'hand'

horn n. 'horn'
hurð f. 'door'
hús n. 'house'
hvárki 'neither'
hvárt 'whether'
hvé 'how'
hverr 'who'
hví 'why'
hý-nótt f. '?night(s) leading up to wedding night'
í braut 'away'
í in(to)
iðrask 2 'regret'
illr 'bad'
jafn-góðr 'equally good'
kalla 2 'call'
koma IV 'come'
kona 'woman, wife'
krefja 1 'demand'
kveða V 'say'
kvenna genitive plural of *kona*
láta VII 'let, allow, command'
launa 2 'reward'
lengi 'for a long time'
lifa 2 'live'
líta I 'look'
lítill 'small'
ljúka II 'open, close'
lqgr m. 'sea'
lopt n. 'sky'
lýsa 3 'shine'
maðr m. 'person'
mæla 3 'say, speak'
mánaðr m. 'month'

mark n. 'importance, sign'
með 'with'
mega irregular 1st sg. from *mega* 'be able, can'
mein n. 'deficiency, injury'
mikil-læti n. 'arrogance'
mikill 'great, big'
minni 'less'
missa 3 'be without' (+genitive)
mundu irregular 'would'
ná 2 'get'
níu 'nine'
Njörðr m. personal name
norðr-ætt 'northward direction'
nótt f. 'night'
of 'from, over'
oft 'often'
ok 'and, also'
orð n. 'word'
reiðr 'angry'
sæti n. 'seat'
segja 3 'say'
sendi-ferð f. 'mission'
sér dative of *sik* 'him/herself'
sét past participle of *sjá*
setja 1 'set, place'
síðar 'later'
sinn 'his own'
sjá V 'see'
sjálfr 'self'
skaltu = *skalt þú* 'you must' (from *skulu*)
Skírnir m. personal name
skó-sveinn m. 'chamberlain'
skyldi 3rd sg. past subjunctive from irregular verb *skulu*

'shall, must'
sofa V 'sleep'
sok f. 'sake, cause'
sonr m. 'son'
spyrja 1 'find out, ask'
svá 'so, thus'
svar n. 'reply'
svara 2 'answer, reply'
sverð n. 'sword'
taka VI 'take'
til 'to'
til er 'for which'
trúa 'believe'
undr m. 'wonder'
upp 'up'
ván f. 'expectation'
vapn-lauss 'weaponless'
vegask 2 'fight'
vel 'well'
verða III 'become'
verr 'worse'
við 'against'
við 'at, to'
vilja 1 'want, desire'
vita irregular verb 'know'
þá 'then'
þar 'there'
þora 3 'dare'
þreyja 1 'suffer love-longing'
þrír 'three'
þvílíkr 'such'
þykkja 1 'seem' (impersonal verb)